

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 38/20
V Lucemburku dne 2. dubna 2020

Rozsudek ve věci C-897/19
Ruská federace

Pokud členský stát musí rozhodnout o žádosti o vydání od třetí země týkající se státního příslušníka státu Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), který je smluvní stranou dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP), je na něm, aby ověřil, že tento státní příslušník nebude vystaven trestu smrti, mučení nebo jinému nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu

Členský stát musí před tím, než zváží, zda vyhoví žádosti o vydání, informovat stát ESVO, aby mu umožnil požádat o předání svého státního příslušníka

V rozsudku **Ruská federace** (C-897/19 PPU) vydaném dne 2. dubna 2020 v rámci naléhavého řízení o předběžné otázce, se velký senát Soudního dvora vyjádřil k povinnostem členského státu, který má rozhodnout o žádosti o vydání zaslané třetím státem, která se týká příslušníka státu, který není členem Evropské unie, ale je členem Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) a smluvní stranou dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP)¹. **Soudní dvůr rozhodl, že dožádaný členský stát musí** v souladu s čl. 19 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) nejprve **ověřit, že v případě vydání neexistuje** nebezpečí, že dotčený bude vystaven trestu smrti, mučení nebo jinému nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu. V rámci tohoto ověření je přitom **zvláště závažnou okolností skutečnost, že dotčenému byl předtím, než nabyt státní příslušnost dotčeného státu ESVO, udělen tímto státem ESVO azyl právě z důvodu stíhání, na jehož základě byla podána žádost o vydání.** Soudní dvůr kromě toho **rozhodl, že předtím, než uvedený členský stát bude zvažovat, zda této žádosti vyhoví, musí o ní informovat stát ESVO, aby mu umožnil požádat o předání svého státního příslušníka,** pokud je uvedený stát ESVO příslušný podle svého vnitrostátního práva ke stíhání tohoto státního příslušníka za činy spáchané mimo jeho území.

V projednávané věci vydala dne 20. května 2015 kancelář Interpolu v Moskvě oznámení o vyhlášení mezinárodního pátrání po ruském státním příslušníkovi. Dne 30. června 2019 byl tento státní příslušník, který mezitím nabyt islandské státní občanství, zadržen v Chorvatsku na základě uvedeného oznámení o vyhlášení mezinárodního pátrání. Dne 6. srpna 2019 chorvatské orgány obdržely žádost Ruska o vydání. Chorvatský soud pověřený rozhodnutím o vydání měl za to, že zákonné podmínky jsou splněny a vydání povolil.

Dotčený se tedy domáhal zrušení tohoto rozhodnutí u Vrhovního sudu (Nejvyšší soud, Chorvatsko). V tomto rámci namítal existenci nebezpečí mučení a nelidského a ponižujícího zacházení v případě vydání do Ruska a skutečnosti, že před tím, než nabyt islandskou státní příslušnost, mu Island přiznal postavení uprchlíka právě z důvodu stíhání, která vůči němu byla vedena v Rusku. Dotčený rovněž tvrdil, že byl porušen rozsudek Petruhhin², v němž Soudní dvůr rozhodl, že členský stát, který obdrží žádost o vydání občana Unie, státního příslušníka jiného členského státu, který se nachází na jeho území, je povinen informovat posledně uvedený členský stát a na jeho žádost mu předat uvedeného občana v souladu s rámcovým rozhodnutím Rady

¹ Dohoda o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992 (Úř. věst. 1994, L 1, s. 3).

² Rozsudek ze dne 6. září 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630); rovněž viz tiskovou zprávu [84/2016](#).

2002/584³, pokud je členský stát, jehož je tento občan státním příslušníkem, příslušný ke stíhání této osoby za činy spáchané mimo jeho území.

V projednávané věci se Vrhovni sud dotázal Soudního dvora, zda je třeba se řídit výkladem podaným v rozsudku Petruhhin v situaci, která se týká nikoli občana Unie, ale islandského státního příslušníka, přičemž Island je státem ESVO a smluvní stranou dohody o EHP.

Na prvním místě Soudní dvůr zkoumal použitelnost unijního práva na tuto situaci. V tomto ohledu Soudní dvůr uvedl, že vzhledem k tomu, že se nejedná o občana Unie, který se přemístil do jiného členského státu, než je stát jeho státní příslušnosti, nýbrž o státního příslušníka třetího státu, články 18 (zákaz diskriminace na základě státní příslušnosti) a 21 (svoboda pohybu a pobytu občanů Unie) SFEU vyložené v rozsudku Petruhhin se v projednávané věci neuplatní. Dotčená situace však spadá do působnosti unijního práva a konkrétně do působnosti dohody o EHP, která je nedílnou součástí unijního práva jakožto mezinárodní dohoda uzavřená Unií. Než k tomuto závěru Soudní dvůr dospěl, zdůraznil nejprve zvláštní vztahy Islandu s Unií, neboť tento třetí stát se kromě toho, že je členem schengenského prostoru a smluvní stranou dohody o EHP, účastní společného evropského azylového systému a uzavřel s Unií dohodu o postupu předávání⁴. Soudní dvůr dále uvedl, že článek 36 dohody o EHP zaručuje volný pohyb služeb, a to v podstatě stejným způsobem jako článek 56 SFEU. V neposlední řadě Soudní dvůr rozhodl, že volný pohyb služeb jak ve smyslu článku 56 SFEU, tak ve smyslu dohody o EHP zahrnuje svobodu pohybu do jiného státu za účelem využití služeb, jak tomu bylo v projednávané věci, jelikož dotyčný islandský státní příslušník zamýšlel strávit svoji dovolenou v Chorvatsku, a tudíž tam využívat služeb cestovního ruchu.

Na druhém místě Soudní dvůr poté, co uvedl, že ustanovení Listiny se použijí, jelikož se dotčená situace řídí unijním právem, upřesnil rozsah ochrany poskytované čl. 19 odst. 2 Listiny, podle kterého nesmí být nikdo vydán do státu, v němž mu hrozí vážné nebezpečí, že by mohl být vystaven trestu smrti, mučení nebo jinému nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu. Soudní dvůr tak rozhodl, že členský stát, který obdržel žádost o vydání, musí před jejím případným výkonem ověřit, že vydání nebude mít nepříznivý dopad na práva uvedená v tomto článku. Za tímto účelem Soudní dvůr zdůraznil, že v projednávané věci představuje skutečnost, že byl dotyčnému udělen azyl na Islandu, zvláště závažnou okolnost pro účely tohoto ověření. To platí tím spíše, pokud mělo udělení azylu oporu právě v trestním stíhání, které vedlo k žádosti o vydání. Při neexistenci zvláštních okolností, jako je významný vývoj situace v Rusku nebo důkazů, které prokazují, že dotyčný v okamžiku uznání žádosti o azyl zastřel uvedená trestní stíhání, tudíž musí rozhodnutí islandských orgánů o vyhovění této žádosti vést Chorvatsko k odmítnutí vydání.

Na třetím místě zejména v případě, že by měl členský stát, který obdržel žádost o vydání, za to, že Listina nebrání tomu, aby bylo žádosti vyhověno, Soudní dvůr připomněl, že vnitrostátní pravidla zakazující vydávání vlastních státních příslušníků, jako je tomu v Chorvatsku, zavádějí rozdílné zacházení, jelikož vedou k tomu, že státním příslušníkům ostatních států ESVO, které jsou smluvními stranami dohody o EHP, není přiznána stejná ochrana proti vydání. Tato pravidla tak mohou ovlivnit zejména volný pohyb služeb ve smyslu článku 36 dohody o EHP. Soudní dvůr dále uvedl, že takové omezení může být odůvodněno pouze tehdy, když se zakládá na objektivních hlediscích a je přiměřené cíli legitimně sledovanému vnitrostátním právem. V projednávané věci má cíl zabránit nebezpečí beztrestnosti osob, které se nacházejí na území jiného státu než státu, na jehož území vytkáný trestný čin údajně spáchaly, legitimní charakter. Mimoto jsou pravidla umožňující vydávání těchto osob do třetího státu podle všeho vhodná k dosažení uvedeného cíle. Pokud však jde o přiměřenost takového omezení, Soudní dvůr měl za to, že je třeba upřednostnit výměnu informací se státem ESVO, jehož je dotyčná osoba státním příslušníkem, aby mu bylo

³ Rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1), ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. 2009, L 81, s. 24).

⁴ Dohoda mezi Evropskou unií a Islandskou republikou a Norským královstvím o postupu předávání mezi členskými státy Evropské unie a Islandem a Norskem (Úř. věst. 2006, L 292, s. 2), která byla schválena jménem Unie v článku 1 rozhodnutí Rady 2014/835/EU ze dne 27. listopadu 2014 o uzavření Dohody mezi Evropskou unií a Islandskou republikou a Norským královstvím o postupu předávání mezi členskými státy Evropské unie a Islandem a Norskem (Úř. věst. 2014, L 343, s. 1) a vstoupila v platnost dne 1. listopadu 2019.

umožněno podat žádost o předání svého státního příslušníka pro účely stíhání. Pokud jde o Island, vzhledem k tomu, že se rámcové rozhodnutí 2002/584 nepoužije, by takové předání bylo možné na základě dohody o předávání, jejíž ustanovení jsou velmi podobná ustanovením rámcového rozhodnutí.

V neposlední řadě Soudní dvůr rozhodl, že řešení přijaté v rozsudku Petruhhin tak musí být použito obdobně na islandského státního příslušníka, který se ve vztahu ke třetímu státu žádajícímu o jeho vydání nachází v situaci objektivně srovnatelné se situací občana Unie, kterému Unie podle čl. 3 odst. 2 SEU poskytuje prostor svobody, bezpečnosti a práva bez vnitřních hranic, ve kterém je zaručen volný pohyb osob.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499